

Tildeling av radiokanal for landingsplasser i ikke-kontrollert luftrom

Formål

For å styrke flysikkerheten og redusere unødig belastning på fellesfrekvensen som benyttes i ikke-kontrollert luftrom, innfører Luftfartstilsynet en ordning for tildeling av radiofrekvenser til landingsplasser uten kontroll eller informasjonstjenester. Denne frekvensen er i dag kjent som «NAK-frekvensen», men vil med innføringen av 8.33 KHZ kanalseparasjon bli erstattet med 123.065 MHZ fra 1. januar 2026. Ordningen skal sikre lik og forutsigbar praksis, færrest mulig radiokanaler og et helhetlig kanalbilde for flyging i ikke-kontrollert luftrom. Begrepet radiofrekvens erstattes med radiokanal i forbindelse med overgangen til 8.33 KHZ kanalseparasjon.

Omfang

Ordningen gjelder landingsplasser i ikke-kontrollert luftrom som minimum har konsesjon fra Luftfartstilsynet. Den omfatter både kommersielle og ikke-kommersielle operasjoner alle relevante luftfartskategorier (fly, helikopter, seilfly, m.m.).

Prinsipper

- Det skal tildeles færrest mulig separate radiokanaler – tildeling skjer kun der dette er operasjonelt og sikkerhetsmessig begrunnet.
- Fellesfrekvens (NAK-frekvensen) 123.5 MHZ som blir byttet til 123.065 MHZ fra 1. januar 2026 skal vurderes først. Lokal kanal tildeles når felleskanalen ikke er tilstrekkelig for sikker og effektiv koordinering av flybevegelser.
- Luftfartstilsynet ønsker å introdusere SafetyCom-konseptet ved alle plasser med felles eller egen lokal frekvens. [Les mer om dette i denne veilederen.](#)
- Informasjon om landingsplassen, frekvens/radiokanal og lokale prosedyrer skal publiseres i egnet digitalt format.

Kriterier for tildeling

Tildeling skjer etter en samlet vurdering av:

- Trafikkmengde: Veiledende indikator er $\geq 8\ 000$ bevegelser/år (ikke vurdert isolert).
- Høy grad av operasjoner med særskilt behov for aktiv radiokoordinering (skoleflyging, seilflyging, fallskjermhopping m.fl.).
- Trafikksammensetning og samtidighet som utløser betydelig koordineringsbehov.
- Koordineringsbehov i områder med flere nærliggende plasser/radiokanaler som fører til konflikt og betydelig forstyrrelser på felleskanalen.
- Dokumentert sikkerhetsbehov (operative/geografiske forhold, hendelser/observasjoner).

- Lokal forvaltning: Det utpekes en kanalansvarlig som er ansvarlig for oppfølging av bruk av tildelt kanal.

Søknader avslås normalt dersom trafikken er under veiledende nivå, sikkerhetsbehov ikke dokumenteres, det foreligger overlapp/fragmentering, eller felleskanal anses tilstrekkelig.

Søknadsprosess

Søknad må sendes til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet ved å [benytte dette skjemaet](#):

Veiledning til skjemaet

Punkt 15 må omfatte følgende informasjon:

- ICAO-kode - om tildelt,
- Maksimalt antall bevegelser begrenset av konsesjon,
- Operasjonell profil og dokumentert trafikkmengde siste 3 år (+ prognose 12 mnd),
- Beskrivelse av forventet operasjonstyper og trafikksammensetning,
- Kort begrunnelse (risiko/tiltak) og vurdering av fellesfrekvens 123.5 MHz (123.065 MHz fra 1. januar 2026),
- Høydedata for landingsplassen i fot (AMSL). Benytt gjerne www.hoydedata.no om ikke mer presis datakilde finnes.

Punkt 27 må omfatte følgende informasjon:

Landingsplassens posisjon bredde- og høydegrad målt fra senter av rullebanen eller midten av helikopterlandingsplassen.

- Breddegrad: format GG° mm' ssss" N (med 4 desimaler)
- Høydegrad: format GG° mm' ssss" E (med 4 desimaler)

.

Punkt 30 må omfatte følgende informasjon:

Verdien skal settes til 10 NM.

Saksbehandling og vedtak

- Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjennomfører saksbehandlingen.
- Luftfartstilsynet vurderer søknaden direkte mot kriteriene i pkt. 4 og prinsippene i pkt. 3.
- Ved innvilgelse fastsettes vilkår. Dette omfatter krav til etablering av SafetyCom-prosedyrer og digital publisering. Søker er ansvarlig for å holde data løpende oppdatert.
- Tildelt frekvens kan tilbakekalles dersom vilkår/kriterier ikke lenger er oppfylt (f. eks. konsesjon opphører, vesentlig reduksjon i antall flybevegelser, feil bruk eller nye sikkerhetsmessige forhold).

Publisering

Etter vedtak koordineres publisering via norsk AIS/digitale datakilder slik at frekvens og lokale SafeCom-prosedyrer kan bli offentlig tilgjengelige for kart/navigasjonsverktøy i fremtiden.

Overgangsbestemmelser

Eksisterende lokale ordninger skal gjennomgås mot kriteriene i pkt. 4 og enten bekreftes, justeres (inkl. prosedyrer/publisering) eller avvikles. Prioritet gis til områder der fellesfrekvensen er mest belastet.

Kontakt

Faglige spørsmål om ordningen og søknadsprosess rettes til postmottak@caa.no. Merk henvendelsen «tildeling av radiofrekvens til landingsplasser til ikke-kontrollert luftrom»

- Slutt -